

EKO KROG

EKO KROG društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo, Ravenska vas 3, 1410 Zagorje ob Savi
davčna številka: 98997661, matična št.: 1050907, št. poslov. računa: 0233 8025 4927 830
tel. +386 31 665 779 ali +386 41 657 203, e-mail: eko.krog@gmail.com, splet: www.ekokrog.org

Št. dokumenta: D-30/12

Zagorje ob Savi, 9. 9. 2012

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje

Dunajska 22
1000 Ljubljana

Zadeva: Pripombe na osnutek Odloka o načrtu za kakovost zunanje zraka na območju Zasavja

Spoštovani!

Na spletni strani MKO je bil pod številko 0071-297/2012 dne 26.7.2012 objavljen Osnutek Odloka o načrtu za kakovost zunanje zraka na območju Zasavja (v nadaljevanju Osnutek). Rok za sprejem mnenj in pripomb je 10.9.2012.

Že v času priprave Osnutka je Eko krog pripravljavcu Osnutka poslal pripombe na delovno gradivo (priloga). Ugotavljamo, da je pripravljalec v celoti prezrl ključno pobudo Eko kroga, da se »**prvenstveno rešujejo problemi z emisijami PM10 iz velikih virov onesnaženja, pri katerih lahko glede na njihov energent ali proizvodni postopek (in analizo kemijske sestave emitiranih PM10) sklepamo, da sodijo med zdravju bolj nevarne**«. Društvo Eko krog zato v okviru postavljenega roka daje naslednje pripombe na obravnavani Osnutek.

1. Z veseljem ugotavljamo, da so v Osnutku predvidene spodbude za priklopiljanje individualnih kurišč na daljinsko ogrevanje in plinovod, subvencije za uporabo čiste energije in za zamenjavo starih kurilnih naprav s sodobnejšimi.
2. Iz besedila Osnutka ni razvidno ali se načrt za kakovost zraka izdeluje s ciljem zmanjšanja vplivov na zdravje ali zaradi papirologije same.
3. Iz besedila Osnutka ni razbrati ne želje in ne zahteve po kvalitetni sanaciji zasavskega zraka, ki bi prvenstveno zmanjšala koncentracije zdravju najbolj nevarnih delcev. Namesto tega Osnutek temelji zgolj na procentualnem zmanjšanju koncentracij. Tovrstna ignoranca kaže na zavestno protežiranje industrije, nespoštovanje zakonjenih načel preventive in previdnosti ter ogrožanje zdravja prebivalcev.
4. Osnutek se s kontrolo peči natančno loteva posameznikov (predvideva poostren nadzor države), medtem ko se industrije praktično ne dotakne, niti ne predvideva kakšnih poostrenih nadzorov nad njihovimi emisijami.
5. Poostreni pritiski na posameznika in odlaganje nujnih ukrepov v industriji na nedoločeno prihodnost, škoduje tako zdravju Zasavčanov kot tudi ugledu države

6. Eko krog zahteva, da se v Odlok o načrtu za kakovost zunanjega zraka na območju Zasavja vključijo naslednje vsebine:

- Obstoječim industrijskim onesnaževalcem Ministrstvo pristojno za okolje spremeni okoljevarstvena dovoljenja tako, da od njih zahteva učinkovitejše čiščenje odpadnih dimnih plinov in jim predpiše **strožje mejne vrednosti** za emisije snovi v zrak.
- V 2.odstavek 4. člena odloka se doda nova alineja: »- pravne osebe prilagodijo svoje procese tako, da njihove emisije delcev v zrak ne presežejo 10 mg/m³«.
- Država poostri okoljski nadzor nad izvajalci gospodarskih dejavnosti, ki imajo svoje obrate na območju občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi.
- Dokler traja izvajanje ukrepov iz tega odloka, se na območju Zasavja dovoljuje izključno samo uvedba novih industrijskih obratov (ali spremembe obstoječih tehnologij) s **tehnologijami z minimalnimi emisijami** snovi v zrak. Sprejemljive emisijske parametre določi ministrstvo, pristojno za okolje, ki tudi sprotno preverja skladnost emisijskih meritev in sprejemljivih okoljskih parametrov.
- Država preko instrumentov dodatnega nadzora zagotavlja **verodostojnost meritev** industrijskih emisij snovi v zrak, tako v času normalnega obratovanja, kot tudi pri zaustavitvah in zagonih proizvodnje oziroma pri [izpadih filtrov](#). Vsi podatki o emisijskih meritvah so tudi v svoji osnovni obliki dostopni zainteresirani javnosti in jih je upravljavec dolžan javnosti posredovati v 30. dneh po prejemu pisnega zahtevka.
- Država mora zagotoviti ugotovitev **dejanskega vpliva** (in prispevka PM₁₀) industrije na onesnaževanje zraka v Zasavju. Prepričani smo namreč, da meritve, ki se zdaj izvajajo, ne dajejo verodostojnih rezultatov;

Poleg tega Eko krog zahteva, da pripravljavec natančneje razdela naslednja poglavja:

- 5.3 Ukrepi na drugih področjih

Pri ukrepih na malih kurilnih napravah je natančno razdelan nadzor nad malimi pečmi in občani (glej poglavje 5.1.2.6 Izvajanje poostrenega nadzora nad kurjenjem odpadkov v malih kurilnih napravah). V poglavju 5.3. manjka navedba kdo in kako bo nadzoroval velike peči in industrijo?

- 5.3.1.2 Zmanjševanje ubežnih emisij

»Izvajalci gospodarskih dejavnosti pripravijo program za zmanjševanje ubežnih emisij v katerem identificirajo izvore le-teh in izvedejo ukrepe za njihovo zmanjšanje.« Manjka zahteva do kdaj naj ga pripravijo, kam naj ga oddajo, kdo ga preverja in potrjuje, koliko bo sploh zavezujoč, kdo nadzira izvedbo in kakšne so sankcije za tiste, ki programa ne bodo izdelali?

- 5.3.1.3 Spodbujanje BAT tehnologij

»Izvajalci gospodarskih dejavnosti v okviru BAT spodbujajo tehnologije, ki imajo najmanj obremenitev zraka z delci PM₁₀.

Torej nobene zahteve, nobene kontrole, nobene spremembe OVD, nobenih strožjih mejnih vrednosti za emisije PM₁₀ v zrak, nobenih omejitev obratovanja ob napovedih večdnevni inverzij in nobenih zahtev po učinkovitejših čistilnih napravah. Ne verjamemo, da bi se katerakoli industrija lotila menjave čistilnih naprav ali menjave sistema proizvodnje, ki bo manj obremenjeval okolje, ... če ni k temu prisiljena. Iz tovrstne dikcije je jasno, da pripravljavec nima interesa za dejansko izvedbo ukrepov na industriji.

- 5.3.1.5 Zmanjševanje prašenja deponij, gradbišč in voznih površin podjetij

»Izvajalci gospodarskih dejavnosti proučijo in uporabljajo nove metode koagulacije, ki zagotavljajo učinkovito zmanjševanje prahu.«

Dodati navedbo kdo in kako bo nadzoroval uporabo teh metod?

- 5.3.1.6 Zaščita kamnolomov in površin z različnimi materiali, ki so odprti

»Izvajalci gospodarskih dejavnosti zaščitijo in preprečujejo odnašanje prašnih delcev z vseh odprtih površin zemljišč.«

Dodati zahtevo, do kdaj naj to zagotovijo, kdo bo nadzorovali izvedbo in roke?

- 5.3.2 Zmanjševanje prašenja na peskokopih in kamnolomih

»Država poostri nadzor nad delovanjem obstoječih kamnolomov in peskokopov ter nad nezakonitimi peskokopi in kamnolomi. Na podlagi inšpekcijskega nadzora se zagotovi izvajanje potrebne sanacije tudi v manjših peskokopih.«

Dodati terminske roke za izvedbo sanacij in zapisati, kdo potrjuje sanacijske programe?

- 5.3.3 Izobraževanje in osveščanje

V poglavje 5.3.3.1 (Vzpostavitev posebnega spletnega mesta za kakovost zraka) dopisati zahtevo za dostop do sprotnih podatkov o emisijah snovi v zrak iz posameznih industrijskih objektov.

Z željo po konstruktivnem sodelovanju vas lepo pozdravljamo!

Uroš Macerl
predsednik društva Eko krog

V vednost:

- Varuh človekovih pravic RS, Dunajska cesta 56, 1109 Ljubljana